Դ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 1071 — ԻԶՄԻՐ 5|18 ՓԵՏՐՎԱՐ 1913 — ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ

طاشينك
يومية سياسية وادبية غزتة
صاحب ومدير مسئول: هرانت مامورليان

„TACHINK"
JOURNAL ARMÉNIEN
QUOTIDIEN POLITIQUE & LITTÉRAIRE
Imprimerie Mamourian
SMYRNE

10 ՓԱՐԱ

ԴԱՇԻՆՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԳՐԱԿԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

	ՏԱՐԻ	ՎԵՑ ԱՄԻՍ	ՄԻ ԱՄԻՍ
ԻԶՄԻՐ	80	40 Ղրշ.	20
ՊՕԼԻՍ ԵՒ ԴԱՒԱՌ	80	40 Ղրշ.	
ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆ	25	13 Fr.	

Նամակներ պէտք է ուղղել՝ Խմբագր. «ԴԱՇԻՆՔ»ի
Ա. ՄԱՄՈՒՐԵԱՆ - ԻԶՄԻՐ

Journal Arménien «TACHINK»
Rédacteur - Directeur
HRAND MAMOURIAN - SMYRNE

10 ՓԱՐԱ

Կացարը Սթրազպուրկի Մէջ

Ցունուար 23 թիւով Պէռլինէն հետեւեալ հեռագիրը քաշուած է Սթրազպուրկ.

«Կէս օրին ինքնաշարժով մարզարանի հրապարակը պիտի հասնիմ։ Անմիջապէս հրաման տուէք պահակազօրքին որ պատրաստ ըլլայ զօրահանդէսի մը մասնակցելու»

ՎԻԼՀԷԼՄ
Կայսր եւ Թագաւոր

Այս հեռագրական հրամանին վրայ, որ Սթրազպուրկ կը հասնէր առաւուան ժամը 10,30ին, քաղաքին ամբողջ զինուորական-նութիւնը ոտքի կը կանգնի, զինուորական համար հնչող փողի մը ձայնը կը լսուի, թմբուկը կը հնչէ, զինուորական լրատուներ պիսիքլէթներով աջ ու ձախ կը սուրան և քիչ ատենէն բանակը ոտքի վրայ է արդէն, առանց տարակոյս մը թողելու թէ՝ եղածը զօրակոչ մըն է և պատերազմը պիտի հրատարակուի։ Սպաները կ'անցնին վազցէն աճապարանքով զիրենք հարցափորձողներուն ընդառաջ.

—Կայսրը հեռագրած է...

Մեծ չարժում՝ զօրանոցներուն մէջ։ Զօրագունդեր՝ ոտքի վրայ։

Կէս ժամ վերջը Սթրազպուրկի կառավարիչը մարզարանի հրապարակը կը հասնի արդէն։ Բանակի մը հրամանատարը իր սպայակոյտով մարզարանի հրապարակը կ'ողողէ։ Ոտիկանապետը մեծ համազգեստով գործի վրայ է։ Կայսերը կրոսեր որդին, որ Սթրազպուրկի համալսարանին մէջ ուսանող է, իր իրաւաբանութեան դասը կիսատ ձգելով իր Օգոստափառ Հայրը դիմաւորելու կերթայ։

Թերթեր զգայացունց վերնագիրներով հրատապ լուրեր կը հրատարակեն և նոյն իսկ քաղաքին լուրջ համարուած «Ընթրազպուրկըր փօսթ» թերթը յաւելուած մը կը հրատարակէ՝ «Կայսրը Սթրազպուրկի մէջ» խորագրով։

Երկար կրսպասեն Թագաւոր-կայսեր գալստեան, որը սակայն կ'ուշանայ և չի գար։ Ու կէսօրը կանցնի։

Իրիկնապահուն ամբողջ Սթրազպուրկ և ամբողջ Ալզասեան նահանգը կը ծիծաղի ու կը խնդայ։

Որո՞ւ վրայ։

—Իր և իր լրագրութեան վրայ անշուշտ։

Եղածը կատակ մըն էր, և յիմարի մը կատակը...

Բանակէն վտարուած յիմար ենթասպայի մը խելքին կը փչէ հեռագիր մը հեղինակել Վիլհէլմ կայսեր անունով։ Եւ կատարելապէս կը յաջողի իր խաղին մէջ։

Ինացածը պարզ է։

Քիչ էր մնացեր որ պատերազմը սկսէր...

* * *

Ասոր չի նմաներ գրեթէ նոյն օրերուն զուգադիպող մեր Երզնկայի պատերուն փակցուած և Օսմ. գործակալութեան անունով քաշուած սա ծանօթ հեռագիրն ալ։

«Պէրտինեան հագած որ բունեցինը եւ հոս բերինք։ Բրիտոնեանները կը ջարդենք կոր »

Եթէ տարբերութիւն մը կայ այս երկու հեռագիրներուն մէջ, այն ալ սա է թէ Դերմանիոյ մէջ խենթ ենթասպայ մըն է որ քիչ կը մնայ Բրանդ և Դերման պատերազմի մը պատճառ դառնալու։ Իսկ Երզնկայի մէջ՝ երկու բարեպաշտ և խելքը գլուխը Մօլլաներ։

Եթէ Երզնկայի հեռագրին հեղինակը Մօլլաներէն մէկը եղած ըլլար, գոնէ կըրնային զայն արդարացնողներ գտնուիլ ըսելով թէ խենթ է։ Բայց եկուր տես որ Մօլլան մէկ չէ, երկուք է և երկու Մօլլա միասին, միևնոյն ժամուն, միևնոյն հեռագրին առջև չեն կրնար խենթեցած ըլլալ և ըսել։

—Բանի որ անոնք գործի սկսեր են, ալ ինչ կեցեր էք, որո՞ւ կրսպասէք. մենք ալ նոյ գործին սկսինք։

Ու առանց սկսելիք գործը ապահովապես պատերազմ մը չէր։ Հապա՞։

—Ջա՛րդը։

Եւ որո՞ւ դէմ։

Այդ Մօլլաներուն հարցուցէք...

Կ'երևի թէ կամ Թուրքիան Եւրոպիոյ Դերմանիան է, կամ Դերմանիան Եւրոպի Թուրքիան, սա տարբերութեամբ որ մէկ Դերմանիոյ խենթ ենթասպան պատերազմ կուզէ իր Քէյսմիներուն դէմ, Թուրքիոյ Մօլլան, որ անշուշտ խելօք ըլլալուն համար Մօլլա կոչուած է, ջարդ կուզէ... իր բարեկամներուն դէմ։

Աստուա՛ծ, խենթ Քէյսմիներէ աւելի, մէկ ալ առանկ խելօք բարեկամներէ ազատէ։

Ա.Վ.Ո

ՀԱՅՏԱԼԻՒՆ ՄԷՋ

Բանի, քանի կսկիր, քանի քանի հրէշներ ուղղուեցան մամուլին կողմէ որպէս զի Թուրք հայրենասէրներ իրենց ազկներուն դէմ բանան և հայրենիքին անցուցած ներկայ զժուարութեանց մէջ նիւթապէս գոնէ ձեռք կարկառեն և օգնութեան հասնին հազար ու մէկ պէտքերու...

Այս հրաւէրները ցաւալի է որ անլսելի կ'ելնան, դէմ իմ մասիս չլսեցի կամ չկարդացի որ հարուստ Թուրք մը, նախկին աստիճանաւոր փաշա մը, պէյ մը, էֆէնտի մը, վաճառական մը միանուագ քանի մը հազարի, հարիւրի նուէր մը բերէ, ի նպաստ այս կամ այն երկրին պիտոյքին։

Ինչո՞ւ համար, միթէ չկան մեծահարուստ Թուրք անհատներ, չկան հարուստ կալուածատէրներ, չատ և անթիւ, ինչո՞ւ կ'սպասեն, ո՞ր օրուան, երբ ամէն օր կ'կարդանք տեղական Թուրք թերթերու մէջ, թէ ազգատ պառաւ Թուրք կին մը իր հանգուցեան թոշակին ապահանջելի մնացած պահանջքներն է նուիրեր, անդին սիրունիկ Այիշէ մը կամ Թաւզուելիկ Ասիլէ մը, այս կամ այն խմբագրատունն է գացեր և իր հօրմէն առած չաթմաթականն կամ դարդն է նուիրեր ի նպաստ բանակին... Դուէ ասանք կարդալո՞վ ալ չեն զգածուիր մեր Թուրք մեծահարուստ հայրենակիցները, չե՞ն խսկներ, չեն խորհիր թէ այս տեսակ ծանրակշիռ պարագաներու մէջ, իրենք, միայն իրենք պարտական են, ինչ կ'ըսեմ, ստիպուած են հայրենիքին օգնութեան հասնիլ, ամենէն առաջ և նոյնիսկ իրենց արժանապատուութեան զգացումին բարձրութիւնն և վեհութիւնն պահելու համար մերժել ուրիշ ո և է կողմէ պահանջուած կամ եկած օգնութիւն...

Թող օրինակ առնեն զուէ այն հայրենասէր Թուրք հասարակութենէն, այն ազգատ, բանուոր և անգործ մնացած ժողովուրդէն որ դուռ գանէ մը որ առաջ փորրիկ իշուկ մը զարդարած, բոժոժներով օժտած, վզէն գանձանակ մը կախած կ'պտըտցնէր աճուրդի հանելու համար և քանի մը ժամուան մէջ 10-12 ոսկիի գումար մը կ'հանգանակէր, ի նպաստ բանակին, այս ամենէ կարկառուն օրինակներէն մին է, դեռ ասոր նման հազարաւոր օրինակներ ամեն օր, ամեն ժամ մեր աչքէ տակ ի գործ կ'դրուին, և անդադար սկսեալ, զատարկապորտէն սկսեալ մինչև միջակ դասակարգի թուրք անհատն իրեն ճիտին պարտ համարած է, այս կամ այն կերպով հանգանակութիւն մը բնել և օգնութեան հասնիլ...

Եւ այս ամենը տեսնելով, այս ամենուն հանդիսատես ըլլալով դեռ ամուր կղպած կ'պահեն մեր թուրք հայրենակիցներն իրենց արկղներուն դռնակները...

Ո՞ր օրուան կ'սպասեն զանոնք բանալու համար ու պատկանեալ իշխանութիւնները ինչո՞ւ նախ և առաջ անոնց չեն դիմեր իրենց նուիրական պարտականութիւնն, ամէնէ առաջ, առ հայրենիքը... ահա ինչ որ չեմ կրնար հասկնալ ու լսել։

ԵՍ

ԷՋԵՐ ԻՐԱԿԱՆ ԿԵԱՆՔԷՆ

ԽԱՉՈՒՐ ՏԷՐ ՊԱՊԱՆ

(Շար. 1070 թիւին եւ վերջ)

Դէղնակին միօրինակ կանչը, խաղաղ իրիկուան մէջ կը տարածուէր մեղմօրէն, ու հաւատացեալները կուգային մէկիկ մէկիկ միշտ պահելով իրենց վերաապահովացուածքը հանդէպ Խաչուր Տէր պապան, մինչ ան հանդարտութեամբ և անտարբեր դէպի աւանդատունը կ'աղղուէր վիրջին նայուածք մը ուղղելով ինձ որուն խոտորայոյզ տպաւորութիւնը կը յիշեմ տակաւին մինչև այս օրս։

Եկեղեցին դեռ չաւարտած չտապեցի տուն վերադառնալ, ու քանի ոսկին ծառայի մը միջոցաւ անմիջապէս դրկեց իր Տէր օր տունը։

Զորս օր յաջորդաբար ոչ եկեղեցի գացի և ոչ ալ Խաչուր Տէր պապան տեսնելու առիթը ունեցայ, հետևեալ օրը կանոնաւ փութացի եկեղեցի երթալ և հասկնալ թէ ի՞նչ է եղած մեր դրամին արդիւնքը։

—Շատ յաջող է, շատ յաջող է, մըրմռաց ձեռքերը չփիլով ուրախութեամբ, վազը առտու արևը չծագած մեր տունը եկաւ և պիտի տեսնես արդիւնքը. բայց աւելցնելով, ճակատը խորչոմեցնելով տեսակ մը չփոթութեամբ, չըլլայ որ այս մասին մէկու մը բան մը ըսած ըլլաս և ըսես։

—Չէ՛, չէ՛, Տէր հայր, ապահով եղիր այդ մասին պատասխանեցի, ուրեմն վազը առաւօտ արեւը չծագած ձեր տունը, ցտեսութիւն...

Թէ ինչ անձկութեամբ, և տեսակ մը սոսկումով անցուցի գիշերը այս մասին երկարել չեմ ուզեր։

Հետևեալ օրը կանուխ Խաչուր Տէր պապային սենեակը էի, ճիշտ մէջ տեղը սեղան մը և չուրջը երեք աթոռ կար, սեղանին մէկ անկիւնը իրարու վրայ դիզուած էին, մաշած կաշիէ կողքով հինցած քանի մը գիրքեր, միւս կողմը, արծաթեայ աման մը մէջ ոսկեփայլ թանձր՝ հեղուկ մը, իսկ ճիշտ մէջ տեղը իննկատան մը։ Սեղանին ճիշտ դիմացը կար ահագին հայելի մը իսկ հայելիին դիմաց պատուհան մը որ կը նայէր տունին ներքնադաւթը։

—Ահաւասիկ, ըսաւ, մատով ցուցնելով ոսկեփայլ հեղուկը, քու դրամդ ասոր մէջ լուծուած է, երեք ճագարի աբրիւնով և քիչ մ'ալ գինիով չաղախուած այս հեղուկը որուն մէջ կայ ոսկին հալեցնող դեղ մը ևս, կը կազմէ ոգիներու պետին հետ հաղորդակցութեան մտնելու միակ միջոցը, հիմա, նստէ սա աթոռին վրայ, և ամբողջ արտաքին աչխարհը մոռնալով, հաւատքով նայէ հայելիին մէջ, քանի մը լոպէ յետոյ հոն պիտի տեսնես մէկը որ հանդարտութեամբ պիտի անցնի աչքէն ձախ, իսկ դուն այդ միջոցին, կատրեալ ակնածութիւնով, աչքերդ յառած, առանց փոքրիկ չարժուելի պէտք ես կըրկնել մինչև անոր անհետացումը «ոգինեըու հա՛յր, ոչինչէն կուգաս, ոչինչէն ինձ տուր» խօսքերը։

—Բայց ինչո՞ւ, բացագանչեցի, այլայլած ու սենեակէն դուրս մեկնելու չարժուիմ մը զգալով։

—Որովհետև, պատասխանեց, ես ալ քեզի պէս մարդ եմ, ես ալ ոսկի պէտք ունիմ, ես ալ ոգիներու հետ հաղորդակցութեան մտնելու միակ միջոցը այս է, ուրիշ ոչինչ, հասկցար։ Ժամանակը արդէն մօտեցած է և մենք սկսինք պատրաստ գտնուիլ։

Այս խօսքերուն վրայ, սեղանին վրայի գիրքերէն հատ մ'առնելով, սկսաւ կարդալ, ինձ բոլորովին անհասկնալի բառեր և անծանօթ անուններ մոլտալով, միւս կողմէ խնկամանը առատ խունկ կը նետէր և ատեն ատեն հասկրիչին ծայրի երկար խաչով ոսկեփայլ հեղուկը կը խառնէր, այսպէս քիչ ատենուան մէջ ամբողջ սենեակը հեղձուցիչ անտանելի մուխով խաւարեցաւ այնպէս որ նոյն իսկ հայելին տեսնել անկարելի պիտի ըլլար եթէ ճիշտ դիմացը պատուհանէն լոյսի աղօտ ցոլացում մը չզար։ Վայրկեան մը սրտիս մէջ կասկած արթնցաւ թէ, կրնար ասիկա խաղ մ'ըլլար, և Խաչուր Տէր պապային նախապատրաստ մէկ կարգադրութիւնովը պատուհանէն դուրս մէկը անցնէր, և ես հայելիին մէջ անոր ցոլացումը տեսնելով, հաւատալ ստիպուէի ամենակարող ոգիի մը ներկայութեան։ Ու սկսայ զգուշութիւնով կրկին և կրկին նայիլ հազիւ թէ նայուածքս կրկին դէպի հայելիին կուղղէի, Խաչուր Տէր պապան, գերագրգռուած «ահա կուգայ» ըսաւ ու ամբողջ ուշադրութիւնս դէպի հայելին հրաւիրելով։

—Հօ՞ չկէտի՛ն գօճա Դանիէլ - բացագանչեց դէպի ետ ետ երթալով։

Իսկ ես չուարած և ահաբեկ հազիւ կրնայի ըսուելիք խօսքերը մտաբերել և արտասանել ու հաւատալով որ իրաւամբ մէկը կուգար ներս, աթոռէս ելայ, և պատրաստուեցայ զայն եկողին տրամադրել։ Խաչուր Տէր պապան, այս չուարումը նշմարելով։

—Հանդարտէ՛, Դէորդ Արան, ըսաւ տեսակ մը հպարտութիւնով, անոր չուրջը տասը հազար հրէշտակներ կը ծառայեն։

Սակայն հակառակ անձկութեամբ ըսպասումիս և ցուցուցած հաւատքիս ոչ ներս եկող կար և ոչ ալ հայելիին մէջէն անցնող մը։

Խաչուր Տէր պապան, կը չարունակէր իր ընթերցումը և սենեակին մուխը տակաւ սկսաւ անհետանալ։ Ոսկեփայլ հեղուկէն կիսով չափ պակսած էր, բան մը որ ինձ մեծ զարմանք պատճառեց քանի որ մինչև այդ րոպէն ես սեղանին առջևն էի, և բոլորովին տեղեակ և ուշադիր անցուդարձին։

—Նէ՛կ, ըսաւ, ոգիներու պետը՝ գօճա Դաբրիէլը, բայց դուն՝ անհաւատութեան պատճառով չկարողացար տեսնել

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ

ՕԳՈՒՏԵԼ ՀԱՅՐԻԿՈՅ

ՊԱՏԱՐԱԳԱՎՈՐԸ

Ա. ՍԱՀՅԱՆԻ

— Ինչպե՞ս չէ, պարոն գնդապետ, ես ինքս էլ ուզում էի ձեզ խնդրել, որ ինձ էլ ուղարկեք ռազմաճակատ, որովհետև ես էլ ուզում եմ կռվել հայրենիքի համար, ինչպես որ կռվում են մյուս զինվորները, որոնք ինձնից ավելի երիտասարդ չեն, ինչպես որ կռվում են ձեր զինվորները, որոնք ինձնից ավելի ծեր չեն, ինչպես որ կռվում եք դուք, պարոն գնդապետ, որ ինձնից ավելի ծեր եք, ինչպես որ կռվում է ձեր ընկերը՝ գնդապետ Ալեքսանդրովը, որ ինձնից ավելի ծեր է

Գրպարտի մէջ ալ երբ կատարած թռտորին, որ այլ անուամբ «Կէս» անուանով ծանօթ է գայլազարին դիտաղութիւն կընէ որ՝ Պէյ էֆէնտիս 12 ապրիլ առած ձին, որ հիմա 15 ապրիլ կընէ, դուք ինչո՞ւ 850 դրչ. կուզէք առնել ձեռքէս, գայլազարը անոր սատակով կրսէ. «... կհաւատա, ճչէնէչ օղ չուրտան»։ Եւ ժանտարանները հրմչելով և գոբնելով գուրս կը հանեն աղքատ ու խեղճ կառապանը։

Բայց այս եղելութիւնները լաւ բաներ մը չեն և պէտք է որ ատոնց վրայ ուշադրութիւն դարձուի։»

—Յաւօք կ'արձանագրենք ծանօթ ատաճարայի Տիար Միքայէլ Տիրացուեանի հօր՝ Տիար Հաչըրապետ Տիրացուեանի մահը Մաղնիսա, որ տեղի ունեցած է անցեալ Ուրբաթ օր, այս առթիւ մեր գաւակցութիւնները կ'ներկայնէք մեր բարեկամին ու անոր զաւակները պարագրելով։

Տօքթ. Մ. Տիրացուեան այժմ Իզմիր վերադարձած ըլլալով վերսկսած է գործի ու ամեն օր, բացի տօնական օրերէ, բաց է իր գրասենեակը։

—Կիրակի օր Հայ տրամաքնք խումբը Փորտկէօի մէջ գեղեցիկ ցնծկութիւն մը տուաւ ի պատիւ Տէր և Տիկին Վահրամ փափազեանի՝ ներկայացնելով «Տօն Փիլիբօ Դրուզօ»։ Հազը անցաւ չատ յաջող։ Տէր և Տիկին Փափազեան այժմնաւ բարձր գուցադրութեան իրենց բնակարանը։ Տօն Բիլիբօին գիրը յանձնակատարեցին մինչև վերջը տարաւ Տնօր Վահրամ Փափազեան իր ծպտուհիներուն մէջ դառնալով բոլորովին անճանաչ և իր ընկճուած մարդ։ Մարիարիթայի գերին մէջ Տիկին Հրաչեայ յուզելու չափ չէր տրաւ և փզձկեցաւ ներկաներու արտօրը յուզելով, իսկ Տնօր ենովք Շահէն Կոմս Ֆաւրիքիոի իր գերը կատարեց խնդրիտ հանգամանքով մը։

Ամբողջ խումբին մեծամասնութեան մասնակցութեամբ խոզացուած գումարը բուռն ձիծաղներ յարեց։

Դպրոցին ծախանդութեանց պաշտաման վարուժանի «Ջարդը» գոր արտասանեց Տիար Փափազեան, արտասանելով նոյնչափ յաջողութեամբ Ֆրանսերէն լեզուով երկու ընտիր հատուածներ ևս։

Իզմիրէն և Գօրտէլիզէն բազմաթիւ ազգայիններ, գոհացուցիչ բազմութեամբ մը, ներկայ էին այս ներկայութեան։

Ֆեղական Լուրեր

Այսօր կը դրէ «Բէօլիւ» աւազակներ միայն լեռներու վրայ պատահով ճամբայ կարողները չեն մեր երկրին մէջ տնսակ մը աւազակներ ալ գոյութիւն ունին որոնք «ձեռնոցաւոր աւազակներ» են։

Լերան վրայ պատահող աւազակները, յայտնի թշնամիներ են. անոնցմէ զգուշանալ կարելի է։ Բայց ձեռնոցաւոր աւազակները, օրին հետ խառնուած միքրոպներուն պէս մեզ մինչև ծուծերնիս թունաւորելու վրայ են։

Մեր ամենամեծ թշնամիները հիվանդութիւններն են։ Հիվանդներուն մեզ ջարդելու և փճացնելու համար անանկ արդելքներ կը լարեն որ մարդս կ'ապշիցնեն։

Ինչպէս չատ անգամներ գրած ենք հիվանդները մեզ կործանելով մեր բնակութեան պայմաններ և կրնաւծներ չենք խելքին կը ծառայեն։ Մեր ծաղեցրնեբուն տիրելով՝ երկիրնուս բանալիները ձեռք անցնելու տչխատած սա միջոցնեն, մեզ նիհարպես ու բարոյապես ջլատելով տարբերնիս ու ձեռքերնիս կապելու և պայտպանելու անկարող վիճակի մը հասցնելու չեն քաշուիր կոր։ Այնա այս բանին մէջ հիվանդները մեծ բաժին ունին։

Ընտանեան հաւաքարանը ամէն տարի երկվեցեակներով բժիշկ կ'արտաղրէ. ո բոնք բժիշկ չեն, այլ դահիճներ, ինչու որ ատոնք մէկ երկու տարի կարդալէ վերջ վկայագիր մը առնելով գուրս կ'ելլեն, այն պայմանաւ որ Թուրքիոյ մէջ բը ժշկութիւն ընեն։

Եւ ատոնք սիփիլոմանի գոպաններն դնելով՝ սիքրոպի կամ մարախի հոյլի պէս Անատոլու կը թափին և գաւառներուն մէջ իրենց ապաւինող Թուրքերուն սխալ դեղեր տալով՝ կը մեռցնեն։

Հիվանդներուն այս չար նպատակը չատ լաւ ուսած է։ Ազգ մը միչև որ հոգեւորապէս չդայթայեր զայն չես կրնար զայն նիհարպես կրծատել։ Այս ճչմարտութիւնը գիտցող հիվանդները բարոյական ոյժերնիս ջլատելու համար մեզի բժիշկի ձև վկայող մը դահիճներ զրկելը այս ժամին ամենէն հիմնաւոր հնարքը նկատած են։

Հիվանդները մէկ կոգմէն իրենց պահպաններուն, քահանաներուն և վարժապետներուն չնորհիւ մեր երկրին հարբսութիւնն ու հրշանկութիւնը Յունաստան կը փոխադրեն, միւս կոգմէ այնպիսի մէջոցներով մեր ցեղը կը փճացնեն։

Հիվանդներուն հետ պատերազմի մէջ ըլլալնուս հակառակ, այս գահիճները, զո՞ր միչև այս ժամուս Անատոլուի մէջ իրենց գերը խաղալով փիճերնուս կը խզան կոր։ Կառավարութիւնը կարգ մը Հիվանդ գատարկապորտներ Թուրքիայէն վանկուս ատեն այս ձեռնոցաւոր աւազակները մեզ կ'ուղարկեն։

Անցեալ օր Ալ Եօրէի թաղը մեռաւ 101 տարեկան Նիքոլաոս Մուսթաֆա որ մի չև իր կեանքին հուսկ վայրկեանը իր բնակութիւնը անայլայլ պահած էր։

Տեղական

Երկու խոշոր արցունքներ հոսեցան այտերուն վրայ, երկրորդ կամ երրորդ անգամն էր որ ծերուկը Բարտաեան կուլար։

Ձեռքը կսկծորդին տարաւ, կարծես խղդելու համար այն հնձձանքը որ հոն կ'նլներ։

—Լմնցաւ, արտասանից ան խորունկ յուսարեկ տխրութեամբ մը։

Նոյն վայրկեանին, գգաց որ երկու ձեռքերէն կ'բռնէին, ու ուրախութեան խեղդուկ ձիչ մը արձակեց, գրեթէ ահարկու, ճանչնալ վ զաւակը որ իր վրայ կ'ծռուէր ու խնդուկ ձայնով մը կ'ըսէր.

—Լաւ ուրեմն, ձ'չ չեմ կրնար... չեմ կրնար այսպէս մազուլ քեզի... հայր իմ, պէտք է որ լացատրութիւնդ... գուշես պիտի մեռնէի ինքնիրենս մտածելով որ ինծի զլխ կ'գանուածս... հկա՛ր...

—Ինչ բոլոր սատանաները վկայ, զաւակ Մեքրուէն Բարտաեան, որ զգաց թէ կ'վերածնի. նախ ակռինք գրկուելու, ատա լատգոյն բացատրութիւնները։

Հայր ու որդի գրկուեցան տեսակ մը զառանցագին ուրախութեամբ մը միոյն կողմէ, տեսակ մը ցաւատանջ ուրախութեամբ մը միւսին կողմէ.

—Թող որ նայիմ քեզի, գոչեց ծերուկը, այդպէս, կը տեսնեմ, կատուի մը նման և չատ ծերունի հօր մը համար, լոյսի պէտք չկայ լաւ մը տեսնելու համար իր զաւակը, քեզի կ'տեսնեմ մտատնելուս, բայց այլ ևս նայն չես, ահա ուժգ, ինչ հասակ, ինչ զարձուածք, զատակդ, դժոխք, չմլտի ուղէի անոր հետ աղամ մըն ալ չլինիլ, ևս որ քաջարի սուսերամարտ մըն եմ. ա՜հ, ա՜հ. ուրեմն իմ միջոցս ընդունեցար, ինչպէս արձակուցիր քու «Պիզատա վկայդ», անմիջապէս ըսի, տեսկա իմ իսկ արիւնս է զոր կ'տզազակէ. օ՜ն, հկուբ, ինչ ինչ, աչխատինս ձեռնոցս պիտի չեռէի այս վայրկեանիս...

—Ո՛չ ասկից, հայր, հիմ կհասնիս, հրճուանք Տրվիներդ։

(Շարունակելի)

ՄԵԾ ԱՍՏՂԱԾԱՏՈՒՆ
ՄԻՄԻՔԱՆ ԿԱՀԱՆԱՐՈՒՄԱՆ ՏԵՍՉԱԿՆԵՐՈՒ
Մ. ԴՐՏԻՉ ԵՒ ԳԷՈՒԳ Ս. ՓԱՓԱԶԵԱՆ
Շիշլիի մէջ բացած ՆԱԶԱՐԵԱՆ ՊԱՂՐՃԱՆԱՆ

Կը գանուին Սթօֆաներու և Վէլվէթներու ճոխ մշակք մը ֆուռնիչներու և վարազոյրներու համար։

Գաւառաց վարազոյրներու, վիթաժներու, Պոխզաիկներու, Սթօռներու Քրպին-տիրիկցուներու, Երբեններու ամէն տեսակը։

Անգլիի Ծածկոցներու, Պանքլիներու պատի հար. Պատառներու ամէն տեսակները

Մուչամպաներու և Լինոլէօմներ, բակի համար Փսխաթներ, Դարպեր և Ջուլեր, նաև սրբելու Բալեասոններ, Յարդացաներ և Ամպրատներ, Բօռնիչներ, Քօտարիներ ոտն հաղար ու մէկ տատրներ։

Մահճակալներու և օթօրոցներ ճոխ մշակք մը։

Ապրանքներու տեղուտնուիլը երաչխաւորուած է, անմրցելի գին բաւ է միայն անդամ մեր վաճառատունը այցելել։ 80 – 58

ՊՕՂՈՍ ԽՏՐԵԱՆ
ՎԿԱՅԵԱԼ ՃԱՐՏԱՐԱՊԵՏ

Տեար Պօղոս Խտրեան վկայեալ ճարտարապետ վերջերս փոխադրած է իր գրասենեակը բանաձ Պաքըրճեան թիւ 34, ուր կը պատրաստուին չէնքերու յատակագիծեր, կըլլան չինութեան ծախքերու պնահատումներ գոհացուցիչ պայմաններով կ'ստանձնուին չէնքերու կառուցումը, նաև ա՛ն է տոզի (ագարակներու, պարտէզներու) ևն. յատակագիծեր կ'պատրաստուին ու նոյն իսկ փոդոցներ բանալով մաս առ մաս վաճառելու գործեր կ'ըստանձնուին։ 15—11

Հ. ԵՒ Մ. ՏԻՐԱՑՈՒԵԱՆ
ԱՏԱՄՆԱԲՈՑԻ

Հաճի Սթեամ փողոց Թ. 29

Արուեստին վերջին կատարելագործեան պահանջումներուն համեմատ կ'զարմանեն ս կռաներ, փոտած կամ հիւանդ, լինտեր և հիւանդութիւններ, կ'չինէ ամէն տեսակ ակռաներ, ոսկիէ գործեր, պրիճ ատրք ևն. ևն.։

Կ'րդուէնին իրենց նոր փոխադրուած տան մէջ ամեն օր ժամը 9-12 և կ. Ե. Յաւ. 2-5 բացի կիրակի օրերէ։ 50—8

ԲԱԳԴԱԹԻՔ
ԿՕԷՅՆԻԻ ԿԻՒՉԷԼ

Գարաթաչ թրկժվէի գիծին և Հայ եկեղեցւոյ գտիվայրին վրայ չինուած նոր բնակարանները, առողջապահական վերջին կատարելութիւններով օժտուած է և հոն գիժողջանդարդներն ամէն կերպով գոհացուցիչ պայմաններ կընծայուին ամեն միջոցներ ձեռք առնուած ամեն օր առաւօտ ժ. 5-10 և երեկոյեան ժ մը 6-10 գիշեր արանց համար և ամեն օր ժ. առաւօտ 10-6 կ. Ե. կանանց համար բաց է։ 15 – 6

ԺԱՆ ՍՔՈՒՐՈ ԵՒ ԸՆԿ
JEAN SCOUROS & CIE
ՆՈՐԱՁԵԻՈՒԹԵԱՆՑ Վ.ԱՃԱՌԱՏՈՒՆ
ՅՐԱՆԿԱՑ ԹԱՂ. 100

Սոյն հաստատութեան նորաձեւութեանց վաճառատունը ծանօթ է Իզմիրի վայելչասէր իգական սեռին։

Վաճառատունը նոր եղանակին առթիւ նշանաւոր եւրոպական տուներէ ստացած է կանանց գլխարկներու ճոխ պատրաստութիւն մը, որոց ցուցադրութիւնը տեղի պիտի ունենայ ուշերս։

Բացի նորաձեւութեան եւ արդուզարդի գանազան ճոխ մթերէ վաճառատանս մէջ կ'ծախուին նաեւ առանձին գլխարկներու յատուկ փետուրներ, բրոդերի, բանպակեղէն եւ ձեռագործի ամէն տեսակ պիտոյքներ։

Ճաշակ, նորաձեւութիւն եւ մանր ամանութիւն։ 100 — 88

ՆՈՐ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ
ՏԻԳՐԱՆ ՊԱՐՏԻԶՊԱՆԵԱՆ
ՅՐԱՆԿԱՑ ԹԱՂ. ԹԻՒ 133
(Գան Մարչէի ձիշտ քովը)

Այս նորահաստատ վաճառատան մէջ կարելի է գտնել ամեն կարգի առաչնակարգ և գոհացուցիչ գներով Եւրոպական ապրանքներ, ինչպէս Պանկիքրի, Շաքարեղէն Հատիկէն են. ևն.։

Ձեր գնումները օտար վաճառատուն մը չկատարած՝ հաճեցէք անգամ մը այցելել։ ՎԵՐՋԻՆ ԴԻՆ 35 – 35

Տիեզերապէս ճանչցուած լաւագոյն ժամացոյցը որ պաշտօնապէս ընդունուած է հետեւեալ վարչութիւններէ.

Ամերիկայի Օամ. երկաթուղիներու ընկերութիւն
Շիրիթի Խայրիյէ
Օամ. զօրաց վարչութիւն
Իտալիոյ պետկն. երկարդ.
Ռուսական երկաթուղիք
Ծովնական երկաթուղիք

Ոսկի, Ձրծար, Նիւթ

= ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ՄԵԾՈՒԹԵԱՄԲ =

Ընդհանուր ներկայացուցիչ Այտընի, Գոնեայի ևահանգներու եւ Արշիպեղագոսի Կղզեաց:

ՎԱՀԱՆ ՁՄՒՒՆԱՊԷՄԵԱՆ

ի Զուխա Պետէսմէն, Թիւ 14 - 40

ԿՐ ԳՏՆՈՒԻ Իզմիրի և Շրջակայից ծանօթ ամէն ժամագործներու մօտ:

ՔԱՂՈՒԱԾ

ՆԷՕՇԱՔԷԼԻ

ՊԵՏԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԴՈՅ

ՈՐՈՇՄԱՆԱԳՐԷՆ

Աչ: Գործարտեսաւէրներու յատկացուած վրցանակներ գրպանի եւ ևաւու լաւագոյն վեց Բրօմլէրներու համար ամբողջ վրցանակ:

ԱՒՏՐԴ	Թիւ դասակարգուածներ
Գ.և Գ.Գ. Ֆավրը-Ժազօ և Ընկ. Գործարան (ՋԵՆԻԹ) ժամացոյցներու իւղ	22,8
Բ. Գիւհրէ, Լօքլ	,22
Բ. Տիթիշայմ, Շի տը Ֆօն	22,2
Բ. Տ. Նարտէն, ի Լօքլ	19,1
Գործարան Լոնժինի, ի Սէնք - Իմիէ	14,2
Ժամագործութեան գպրոց	13,0
Լ. Գրանտ և եղբարք (ՕՄՐԷԿԱ)	13,8

Ի Դիմաց Պետական Խորհրդոյ

Դիւանադպիր՝ ՓԼՈՐԻՆ Նախագահ՝ Տօք. ԹԼԷԹԹԱՒԼԷ.

ՄԵԾ ՄՐՑԱՆԱԿ

ԲԱՐԻԶԻ 1900 Ի ՅՈՒՅԱՇԱՆԴԷՍԷՆ

ԱՐՏԱՔՈՑ ՄՐՑՄԱՆ ԱՆԴԱՄ՝ ԺԻՒՐԻԻ ՄԻԼԱՆԻ

1906 Ի ՅՈՒՅԱՇԱՆԴԷՍԻՆ

Նոշաթէլի (Զուիցերիա) գտարանին 1909 ի Պետական մրցման մէջ ճշդութեան այնպիսի աստիճանի մը հասած է, որուն եւ ոչ մէկ ժամացոյց հասած եր միևչեւ այն ատեն:

ԱՅՍ ՊԱՏՈՒԱԿԱՆ ՈՒԻՍՔԻՆ

Կը գտնուի հետեւեալ վաճառատուներուն մէջ.

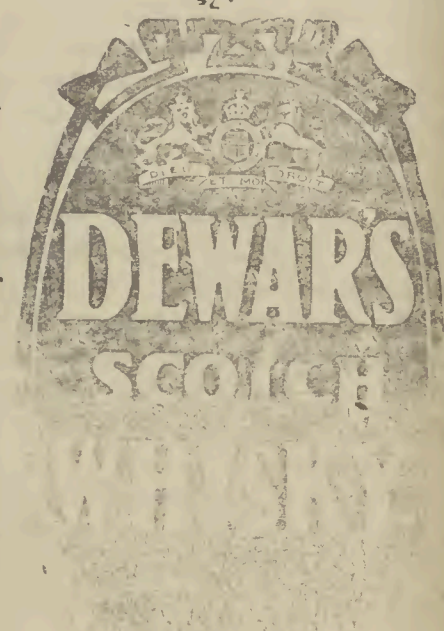

ՀԱՐԱՒԱՆԱՆ ԵՂԲԱՐՔ — ՊԱՂԱՏԱՑԵԱՆ ԵՂԲԱՐՔ — ՀՕՍԹԻ ԵՒ ՍՄԻԹ ՈՒԻՍՔԻԷՕՐ — Ֆ. ԿՐԱՄԷՐ

ՀԱՑ ԼԱՑՔ ԵՒՆ. ԵՒԼ.

ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆՔ

ՏԻԳՐԱՆ Գ. ՆԻԳՕԹԵԱՆ

ՖՐԱՆԿԱՑ ԹԱՂ Թ. 38 — *ԻԶՄԻՐ*

Դեկտեմբեր 29 - 30 - 31 և յաջորդ օրերը

Սաքեր 1000 հատ

Տօներու առթիւ պիտի վաճառուին վաճառատանս մէջ կանանց համար յատուկ վերջին նորաձեւութեան վրայ պատրաստած Տրա քաշ-քուսիէրներ, չուալդիներ, տրաի վրայ միլիթէր սաքեր, անվրցելի գիներով:

Ունենք նաև

Լութրըյի և Բլիւչի վրայ պատրաստ բալթօներու ճոխ տեսակ մը, կ'ընդունինք նաև ապսպրանքներ:

Փութացէք ԱՌԻԹԷՆ Օշտուկ

125—29

ՌՕՍԻԱ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Արտօնեալ Վ.Հ. Կայսեր 1841 Մարտ 20 Ռուսական հրամանագրով

☞ ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻ

ԲՆԴԵՐՄՈՒԹԻՒՆ ՄԱՍՆԱՒՈՐ ՇԷՆՔԻՆ ՄԷՋ

Ամբողջովին վճարուած Ընկերութեան դրամագլուխը	Ռ.	13,000,000
Երաշխաւորութեան գումար	»	231,840,000
Ապահովագր. վճարուած վնասուց հատուցում եւ դրկգիս.	»	774,867,000
1911ին գանձուած բոնի եւ տոկոս	»	124,086,000

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆԸ ԽՍՏ ՆՊԱՍՏԱՒՈՐ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐՈՎ

Կ'ապահովագրէ հրդեհի ու փոխադրութեանց վտանգներու դէմ.
Կ'ապահովագրէ կեանքի վրայ և ամէն տեսակ արկածներու դէմ.
Կ'ապահովագրէ երկաթուղիի և շոգենաւի արկածներու դէմ.
Կ'ապահովագրէ ապակիներու կոտրուելուն դէմ.

Ամէն տեսակ տեղեկութեանց համար դիմել՝ ընդհանուր գործակալութեան

ՄՕՐՈՒԻՓԵԱՆ ԵՒ ԳՈՒԶԻՆՕՐԼՕ Բաշտ Եուլուց—ԻԶՄԻՐ

ԼԷ ՓՐՕՎԱՆՍ ՌԷՒԻՆԻ

(LES PROVENCES REUNIS)

ԿԵԱՆՔԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Առաջնակարգ կեանքի ապահովագրական այս ընկերութիւնը շատ նպաստաւոր և դիւրամատչելի պայմաններով կ'ընդունի կեանքի ապահովագրութիւններ, յաճախորդին տալով ամեն տեսակ ապահովութիւն և դիւրութիւն:

Կրնայ մրցիլ աշխարհիս ամեն տեսակ կեանքի առաջնակարգ ապահովագրական ընկերութեանց հետ:

Աւելի մանրամասնութեանց համար պէտք դիմել իզմիրի և շրջակայից ընդ. գործակալ.

ՍԱՀԱԿ ԿԻՒԼՊԷՆԿԵԱՆԻ

Բաշտ Նազարէթ Թիւ 55

ROYAL EXCHANGE ASSURANCE

ՌՈՅԱԼ ԷՔՍՉԷՆՋ

ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Հիմնեալ 1720ին ի ԼՈՆԴՈՆ

Գոյք ընկերութեան	Ա. Ո. 5,000,000
Վճարեալ Ապահովագրութիւններու	» » 42,000,000

ՀՐԴԵՀԻ ՃԻՒՂ.— Ընկերութիւնը կ'ապահովագրէ հրդեհի դէմ և ամեն կը կալուածք, կարասիք, ապարանք, նպաստաւոր պայմաններով:

ԿԵԱՆՔԻ ՃԻՒՂ.— Ընկերութիւնը նպաստաւոր պայմաններով կ'ապահովագրէ ամբողջ կեանքի տևողութեան վրայ: Յատն ապահովագրութիւնք, Ընկերութեամբ ապահովագրութիւն ևն. ևն.: Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել՝

Կ. Ի. ՈՍԿԱՆԵԱՆԻ
Գլխաւոր պատուիրակ

Ս. ՈՒԻԹՋOL ԵՒ ԸՆԿ
Ընդհ. Գործակալ

ROYAL EXCHANGE ASSURANCE

BRANCHE-MARITIM

ETABLE A LONDRES

ԵՒ 1720

Ծովային Ապահովագրական Ընկ. խիստ նպաստաւոր պայմաններով: Մեծ նպաստաւոր պայմաններով մը ընկերութիւնս կապահովագրէ նաև ամեն տեսակ ապրանքներ, 10 օրուան նոյն անուժամով մը ութերանոցներու (Docks մէջ ինչպէս Լիվըրփուլ Նյուփէս և գլխաւոր օդերներու մէջ ինչպէս Մարսէյլի, Հավրի Համպուրգի ևն. ևն.:

Իզմիրի Ներկայացուցիչ
F. BLACKLER

ՏԻ ԿՐԷՇԱՄ

ԿԵԱՆՔԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Ի ԼՕՆՏՈՆ

ՀԱՍՏԱՏՈՒԱԾ 1848 ԻՆ

Պատրաստ 1910 Դեկտ. 31ին

Օամ. ոսկի 11,512,611

Առատաձեռն պայմաններ, չափաւոր բաժիներ:

Ամեն տեսակ տեղեկութեանց համար դիմել Ս. ՈՒԻԹՋOL ԵՒ ԸՆԿ
Ընդհ. ներկայացուցիչ Այտընի կուտակութեան

ԼԸ ՏԱՆՒՈՒՕ Ա ՎԻՒՆ

ԱԻՍՏ. ԿԱՅՍ. ԹԱԳ. ԱՌԱՋՆԱՇՆՈՐՀԵԱԼ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿ. Հաստատեալ 1867ին

Առանձնայատուկ ձեռնարկ կայս. եւ Թագ. կառավ. հսկողութեամբ

Ճայսոր իր Ապահովագրեալներուն վճարած է	250,000,000 Ֆր.
Պահեստ ապահովուած	50,000,000 »
Արժէք իր կալուածոց	7,000,000 »
Դրամագլ. ամբողջական	3,000,000 »
Պահեստ կեանքի ճիւղին	35,000,000 »

Ընկերութիւնը կ'ապահովագրէ.—
Կեանքի վրայ ամեն տեսակ պայմանագիրով,

Որոշ պայմանաժամով կամ հասոյթի մը վճարմամբ անկարողութեան պարագային:

Խառն ապահովագրութիւնք. 3% ապահովեալ յաւելումով:

Օժիտի եւ խնայողական ապահովագրութիւնք:

Թօլիան, պայմաններն ամենէ նորագոյնները են և ամենէ առատաձեռն:

Տեղեկութեանց համար դիմել ընդհ. գործակալներու

ՔՈՒՅՈՒՄՃԵԱՆ ԵՒ ԱՆՐԻՔԷՋ
Քիւչիւք Քուզու օղլու խան